

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2018. gada 5. jūnijā

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs
Gunārs Kusiņš, tiesneši Jānis Neimanis un Artūrs Kučs,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma
iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 77/2018),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt
Ministru kabineta 2015. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 279 “Ceļu satiksmes noteikumi”
(turpmāk – noteikumi Nr. 279) 114. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par
neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pantam un
92. pantam, Ceļu satiksmes likuma 19. panta pirmajai daļai, Oficiālo publikāciju un
tiesiskās informācijas likuma 9. panta sestās daļas 2. punktam, kā arī par spēkā
neesošu no 2017. gada 1. maija.

2. Apstrīdētā norma noteic: “Transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšana atļauta
ceļa labajā pusē iespējami vairāk pa labi uz nomales, bet, ja tās nav, – brauktuves malā
vietās, kur ir iespējams piebraukt, nepārkāpjot šo noteikumu prasības. Ja brauktuves
malā ir izveidoti šim nolūkam paredzēti paplašinājumi, transportlīdzekļu apstāšanās un
stāvēšana atļauta šajos paplašinājumos”.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktu Satversmes tiesa izskata lietas citstarp par Ministru kabineta noteikumu normu atbilstību likumam un Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

Pieteikuma iesniedzējai administratīvā pārkāpuma lietā (numurs) piemērots administratīvais sods par apstrīdētajā normā noteikto prasību neievērošanu. Pieteikumā norādīts, ka transportlīdzeklis bijis novietots dzīvojamā zonā, kur tas netraucēja gājēju pārvietošanos vai citu transportlīdzekļu braukšanu, tādējādi ievērojot noteikumu Nr. 279 141. punktu. Pieteikuma iesniedzēja esot ievērojusi speciālo normu, tāpēc apstrīdētā norma, kas noteic vispārīgu regulējumu, uz viņu nebija attiecināma. Pieteikumā ir norādīts uz tādējādi radītu pamattiesību aizskārumu.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā, ievērojot Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajai daļai persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir

izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, vai arī ja personai šādu iespēju nav. Turklāt atbilstoši minētā panta ceturtajai daļai šādas tiesības persona var izmantot sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās vai pamattiesību aizskāruma brīža.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas spriedumu atstāts negrozīts lēmums par Pieteikuma iesniedzēja saukšanu pie administratīvās atbildības par apstrīdētās normas prasību neievērošanu. Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija ar (datums) lēmumu šajā lietā atteikusies ierosināt apelācijas tiesvedību, un šis lēmums nav pārsūdzams. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas pamattiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

Pieteikums Satversmes tiesas kancelejā saņemts 2018. gada 16. maijā. Tādējādi ir ievērots arī minētais sešu mēnešu termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai.

Līdz ar to iesniegtais pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās un ceturtais daļas prasībām.

7. Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkts noteic, ka pieteikumā jānorāda juridiskais pamatojums. Juridiskais pamatojums Satversmes tiesas likuma izpratnē nozīmē juridisko argumentāciju, kurā pamatota apstrīdētās normas neatbilstība katrai pieteikumā norādītajai augstāka juridiska spēka tiesību normai.

Pamatojot pamattiesību ierobežojuma neatbilstību tiesiskās paļāvības principam, pieteikumā jānorāda: 1) vai personai ir radusies tiesiskā paļāvība uz konkrētu tiesību saglabāšanu vai īstenošanu (vai personas paļaušanās ir likumīga, pamatota un saprātīga un vai tiesiskais regulējums pēc savas būtības ir pietiekami noteikts un nemainīgs, lai tam varētu uzticēties); 2) vai ir ievērots saprātīgs līdzsvars starp personas tiesiskās paļāvības aizsardzību un sabiedrības interešu nodrošināšanu (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2010. gada 15. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2009-88-01 15. punktu*).

Pamatojot apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 92. pantam, pieteikumā nepieciešams norādīt: 1) vai apstrīdētajā normā ir ietverts kāds tiesību ierobežojums; 2) vai šis ierobežojums ir noteikts ar likumu un vai tam ir leģitīms mērķis; 3) vai ierobežojums ir atbilstošs samērīguma principam (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2010. gada 17. maija sprieduma lietā Nr. 2009-93-01 12. punktu*).

Savukārt, pamatojot ierobežojuma neatbilstību samērīguma principam, pieteikumā jānorāda: 1) vai izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai jeb vai ar izraudzīto līdzekli var sasniegt leģitīmo mērķi; 2) vai šāda rīcība ir nepieciešama jeb vai leģitīmo mērķi nevar sasniegt ar indivīda tiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem; 3) vai ierobežojums ir atbilstošs jeb vai labums, ko iegūst sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām nodarīto kaitējumu (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2012. gada 20. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2011-16-01 12. punktu*).

Pieteikumā šāds pamatojums nav ietverts. Tajā arī nav norādīts juridisks pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību likuma normām. Tajā ietvertie argumenti ir vērsti uz vispārējās jurisdikcijas tiesas sprieduma pārvērtēšanu.

Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka neapšaubā apstrīdētās normas satura kvalitāti, taču iebilst tās piemērošanai. Tiesa esot pārkāpusi tiesību normu iztulkošanas un likuma mērķa noskaidrošanas robežas, pārlieku attālinoties no likumdevēja nolūkiem. Neatbilstoša esot tieši apstrīdētās normas piemērošana attiecībā uz viņu. Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja pēc būtības nepiekrīt vispārējās jurisdikcijas tiesas veiktajam lietas apstākļu novērtējumam un konkrētās lietas iznākamam. Tomēr šādi argumenti nav uzskatāmi par juridisko pamatojumu Satversmes tiesas likuma izpratnē. Satversmes tiesas kompetencē neietilpst vispārējās jurisdikcijas tiesas veiktās tiesību normu piemērošanas vērtēšana (*sk. arī, piemēram, Satversmes tiesas 2002. gada 21. oktobra sprieduma lietā Nr. 2002-05-010306 secinājumu daļas 7. punktu*).

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 77/2018).

Lēmums nav pārsūdzams.

